

Nyilatkozat a MABIE felhívására

Bíróként mit csinálunk, amikor a fél – arra vonatkozó alapos indok nélkül – a tárgyalás napján vagy rövid idővel előtte nyújtja be az ügy érdemére vonatkozó beadványát, nem hagyva időt a felkészülésre sem az ellenérdekű félnek, sem a bíróságnak? Figyelmeztetjük a rosszhiszemű pervitel következményeire, adott esetben pénzbírságot szabunk ki, határidőt biztosítunk a nyilatkozattételre stb. Érvényesítve ezzel – egyebek mellett – a tisztességes eljárás követelményét.

Mit csináltunk a saját ügyünkben egy olyan, úgyszintén a tárgyalás (ülés) napján vagy rövid idővel előtte elénk tárt „megállapodással”, amelyben a végrehajtó hatalom (!), illetve annak egy része egy részleteiben ki nem dolgozott szervezeti átalakítást, pályázati rendszert érintő szabályozást előirányozva „vállalja”, hogy „illetményemelést hajt végre”? A vállalás második része tehát a törvényhozó Alaptörvényből fakadó kötelezettségének – részbeni – teljesítésére és kizárólagos hatáskörének gyakorlására vonatkozik (Alaptörvény C) cikk (1) bekezdés, 1. cikk (2) bekezdés c) pont, 25. cikk (8) bekezdés; Bjt. 35. § (1), (4) bekezdés), ennél fogva a megállapodó feleken (egymáson) – ellentétben a szervezeti átalakítással összefüggő támogatás igényével – számon nem kérhető. Másképpen megfogalmazva, a végrehajtó hatalom vállalja, hogy amennyiben egy „nem szerződő (megállapodó) fél” a költségvetést úgy fogadja el, a sarkalatos törvényt úgy módosítja, akkor a jogszabályi kötelezettségét (a megalkotott jogszabályt) úgy fogja végrehajtani.

Ezek után a feltett kérdésre (mit csináltunk?) válaszolva: a saját ügyünkben a fenti attitűdöt, a megalapozottságra törekvést a kényszer nagy ívben megkerülte, a bírói függetlenség úri huncutsággá, „kényeskedéssé” vált, mérlegeltünk egy mérlegelést nem tűrő helyzetben. Tettük ezt úgy, hogy ezzel magunkról azt a képet közvetítjük a jogkereső állampolgárok felé: a saját ügyünkben mi még tárgyalóképesek sem vagyunk. Az eljárásjogi keretek nyilván nem azonosak, a hasonlat annak szól, hogy az alapokat (ha úgy tetszik alapelveket) tekintve vannak olyan követelmények, amelyeknek minden esetben érvényesülniük kell. Ennek betartása/betartatása szempontjából pedig közömbös, hogy az embert (bíró, jelen esetben engem) a megállapodás beosztásánál, szolgálati helyénél fogva közvetlenül hogyan érinti.

Könnyen lehet, hogy lesznek olyanok, akik a hasonló aggályokat felvető nyilatkozatokat az igazságügyi alkalmazottakkal, valamint az alacsonyabb illetmény-kategóriába tartozó bírókkal szembeni empátia hiányával illetik. Pedig az azokban megfogalmazottak éppen a mindannyiunk melletti kiállást tanúsítják.

Meghallgattam, megértettem a hozzám eljutó eltérő álláspontokat és felelősségi helyzeteket, aztán véleményt formáltam, mert bíró vagyok, és mert a vita üllő, melyen az igazság szikráját csíholjuk. E nélkül semmit nem ér az egész.

Budapest, 2024. december 2.

dr. Varga Eszter
bíró, Kúria